

KOMUNIKAT KOMISJI**Publikacja całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu w 2017 r. do celów rezerwy stabilności rynkowej w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji EU ETS ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE**

(2018/C 169/03)

1. WPROWADZENIE

W 2015 r. Rada i Parlament Europejski podjęły decyzję o utworzeniu rezerwy stabilności rynkowej⁽¹⁾ w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾. Rezerwa stabilności rynkowej zostanie uruchomiona w 2019 r. Celem tej rezerwy jest niedopuszczenie do dużej strukturalnej nadwyżki na unijnym rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, przy której powstałoby ryzyko, że EU ETS nie będzie wysyłał niezbędnego sygnału inwestycyjnego stanowiącego zachętę do realizacji celu redukcji emisji w sposób racjonalny pod względem kosztów.

Przepisy decyzji stanowią, że do dnia 15 maja każdego roku, począwszy od 2017 r. Komisja publikuje całkowitą liczbę uprawnień znajdujących się w obiegu. Od liczby tej zależy ewentualne umieszczenie w rezerwie uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji w kolejnym roku.

W dniu 12 maja 2017 r. Komisja opublikowała całkowitą liczbę uprawnień będących w obiegu wynoszącą 1,6 mld uprawnień⁽³⁾. Zgodnie z ustalonymi zasadami dotyczącymi rezerwy stabilności rynkowej publikacja ta nie doprowadziła jednak do zasilenia rezerwy.

Niniejszy komunikat stanowi drugą publikację do celów rezerwy stabilności rynkowej i dotyczy roku 2017. Zawiera on rzeczywistą całkowitą liczbę uprawnień będących w obiegu oraz szczegółowy opis metody jej obliczenia. Ponieważ rezerwa stabilności rynkowej zostanie uruchomiona w 2019 r., niniejsza publikacja jest pierwszą, która doprowadzi do umieszczenia uprawnień w rezerwie.

2. FUNKCJONOWANIE REZERWY STABILNOŚCI RYNKOWEJ

Rezerwa stabilności rynkowej jest uruchamiana w sposób automatyczny, w przypadku gdy całkowita liczba uprawnień znajdujących się w obiegu przekroczy ustalony przedział wielkości. Uprawnienia są umieszczane w rezerwie, jeżeli całkowita liczba uprawnień w obiegu przekracza próg 833 milionów uprawnień. Uprawnienia są uwalniane z rezerwy, jeżeli całkowita liczba uprawnień w obiegu jest niższa niż 400 milionów uprawnień. Uprawnienia są umieszczane w rezerwie poprzez zmniejszenie liczby uprawnień wystawianych na aukcję i uwalniane z rezerwy poprzez wystawienie na przyszłej aukcji o 100 milionów uprawnień więcej.

Publikacja całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu, na podstawie której uprawnienia będą umieszczane w rezerwie lub uwalniane z rezerwy, jest zatem zasadniczym warunkiem działania rezerwy.

W kontekście niedawno uzgodnionej rewizji EU ETS⁽⁴⁾ wprowadzono istotne zmiany w funkcjonowaniu rezerwy. W okresie od 2019 do 2023 r. odsetek całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu określający liczbę uprawnień wprowadzanych do rezerwy, jeżeli przekroczony został próg 833 mln uprawnień, został tymczasowo podwojony z 12 do 24 %. Analogicznie odsetek zastosowany do określenia ilości uprawnień, które zasilą rezerwę w pierwszych ośmiu miesiącach jej funkcjonowania w 2019 r. również uległ podwojeniu z 8 do 16 %⁽⁵⁾. Ponadto od 2023 r. ważność utracą uprawnienia znajdujące się w rezerwie powyżej wolumenu przydziałów na aukcję z poprzedniego roku.

Na podstawie niniejszego komunikatu 16 % całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu zostanie zatem umieszczonych w rezerwie w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 2019 r., począwszy od dnia 1 stycznia. Odpowiednia liczba uprawnień zostanie odliczona od wolumenów sprzedawanych na aukcji przez państwa członkowskie zgodnie z ich odpowiednimi przydziałami uprawnień przeznaczonych na aukcję. W tym kontekście należy przypomnieć, że do dnia 31 grudnia 2025 r. uprawnienia do emisji przydzielone do celów solidarności i wzrostu w Unii nie są brane pod uwagę przy określaniu odpowiednich przydziałów.

(1) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 264 z 9.10.2015, s. 1).

(2) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

(3) Zob. komunikat Komisji COM(2017) 3228 final, dostępny pod adresem: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf

(4) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz.U. L 76 z 19.3.2018, s. 3).

(5) Zob. art. 1 ust. 5 decyzji (UE) 2015/1814, zgodnie z którym corocznie 12 % całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu jest umieszczanych w rezerwie, a 8 % – podczas pierwszych ośmiu miesięcy działania rezerwy (od 1 stycznia do 1 września 2019 r.) oraz art. 2 dyrektywy (UE) 2018/410, zgodnie z którym te wartości procentowe ulegają podwojeniu do dnia 31 grudnia 2023 r.

Analogicznie 24 % całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu, która ma zostać opublikowana w maju 2019 r., zostanie umieszczone w rezerwie w okresie 12 miesięcy, począwszy od dnia 1 września 2019 r., zamiast zostać sprzedane na aukcji przez państwa członkowskie.

3. CAŁKOWITA LICZBA UPRAWNIEŃ W OBIEGU

Na podstawie art. 1 ust. 4 decyzji (UE) 2015/1814 łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu w danym roku „odpowiada skumulowanej liczbie uprawnień wydanych w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r., w tym liczbie uprawnień wydanych zgodnie z art. 13 ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE w tym okresie oraz uprawnień do stosowania międzynarodowych jednostek emisji wykorzystywanych przez instalacje w ramach unijnego systemu handlu emisjami w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia danego roku, po odjęciu skumulowanych ton zweryfikowanych emisji z instalacji objętych unijnym systemem handlu emisjami od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia danego roku, wszelkich uprawnień anulowanych zgodnie z art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE oraz liczby uprawnień znajdujących się w rezerwie.”.

Całkowitą liczbę uprawnień znajdujących się w obiegu (TNAC), mającą znaczenie dla zasilenia lub zmniejszenia rezerwy stabilności rynkowej, oblicza się zatem według następującego wzoru:

$TNAC = \text{podaż} - (\text{zapotrzebowanie} + \text{uprawnienia w rezerwie stabilności rynkowej})$

Całkowitą liczbę uprawnień w obiegu warunkują trzy elementy: po pierwsze, podaż uprawnień od dnia 1 stycznia 2008 r.; po drugie, liczba uprawnień umorzonych i anulowanych („zapotrzebowanie”); po trzecie – zasoby w rezerwie.

Jak przewidziano w decyzji (UE) 2015/1814 w tym kontekście nie uwzględnia się uprawnień do emisji lotniczych i zweryfikowanych emisji lotniczych.

3.1. Podaż

Podaż uprawnień na rynku warunkuje pięć elementów:

- uprawnienia zdeponowane w latach 2008–2012 („etap 2”),
- uprawnienia sprzedane na aukcji w okresie od 1 stycznia 2013 r. ⁽¹⁾ do 31 grudnia 2017 r.,
- uprawnienia przydzielone bezpłatnie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., w tym uprawnienia przydzielone z rezerwy dla nowych instalacji („NER”),
- uprawnienia zmonetyzowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) do celów programu NER300, oraz
- uprawnienia do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowane przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2017 r.

Liczba zdeponowanych uprawnień z 2. etapu EU ETS wynosi 1 749 540 826 uprawnień ⁽²⁾. Ten „całkowity depozyt” odpowiada całkowitej liczbie wydanych w czasie 2. etapu EU ETS uprawnień, które nie zostały umorzone w celu pokrycia zweryfikowanych emisji ani anulowane. Do celów ustalenia całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu stanowi on zatem liczbę uprawnień ETS znajdujących się w obiegu na początku okresu 2013–2020 (etap 3) w dniu 1 stycznia 2013 r. i jako taki jest uwzględniany w obliczeniach.

Według sprawozdań z aukcji prowadzonych na wspólnej platformie aukcyjnej i na odpowiednich platformach opt-out ⁽³⁾, liczba uprawnień sprzedanych na aukcjach w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., w tym na tzw. wczesnych aukcjach, wynosi 3 725 458 000.

Liczba uprawnień przydzielonych bezpłatnie, w tym uprawnień przydzielonych z rezerwy dla nowych instalacji, od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. wynosi 4 402 755 035 ⁽⁴⁾.

300 000 000 uprawnień zostało zmonetyzowanych przez EBI do celów programu NER300 ⁽⁵⁾.

Liczba uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowanych przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2017 r. wynosi 419 338 468 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Liczba ta obejmuje tzw. „wczesne aukcje”, tj. uprawnienia ważne na okres 2013–2020, które zostały sprzedane na aukcji przed dniem 1 stycznia 2013 r.

⁽²⁾ Zob. Sprawozdanie dotyczące rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla z 2015 r.; COM(2015) 576.

⁽³⁾ Dostępne pod adresem: <http://www.eex.com/en/products/environmental-markets/emissions-auctions/archive> i <https://www.theice.com/marketdata/reports/148>

⁽⁴⁾ Na podstawie wyciągu z dziennika transakcji Unii Europejskiej (EUTL) z dnia 1 kwietnia 2018 r.

⁽⁵⁾ Pierwsza transza 200 milionów uprawnień – sprzedanych w latach 2011 i 2012 oraz druga transza 100 milionów uprawnień – sprzedanych w latach 2013 i 2014; więcej informacji na stronie https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/lowcarbon/ner300/docs/summary_report_ner300_monetisation_en.pdf.

⁽⁶⁾ Na podstawie wyciągu z EUTL z dnia 1 kwietnia 2018 r.

3.2. Zapotrzebowanie

Na zapotrzebowanie składa się całkowita ilość zweryfikowanych emisji z instalacji za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. ⁽¹⁾ do dnia 31 grudnia 2017 r., która wynosi 8 942 239 207 ⁽²⁾, oraz liczba anulowanych uprawnień za ten sam okres, która odpowiada liczbie 278 524 uprawnień.

3.3. Zasoby rezerwy stabilności rynkowej

Ponieważ rezerwa zostanie uruchomiona dopiero w 2019 r., obecnie nie zawiera ona żadnych uprawnień.

3.4. Całkowita liczba uprawnień w obiegu

W związku z powyższym całkowita liczba uprawnień znajdujących się w obiegu wynosi 1 654 574 598 uprawnień.

4. WNIOSEK

Zgodnie z ustalonymi zasadami dotyczącymi rezerwy stabilności rynkowej w ciągu ośmiu miesięcy 2019 r., począwszy od dnia 1 stycznia, całkowita liczba uprawnień umieszczonych w rezerwie wyniesie 264 731 936.

W wyniku kolejnej publikacji, która nastąpi w maju 2019 r., określona zostanie liczba uprawnień umieszczonych w rezerwie na okres od dnia 1 września 2019 r. do końca sierpnia 2020 r.

Tabela 1

Podsumowanie

Podaż	
a) depozyt z etapu 2	1 749 540 826
b) całkowita liczba uprawnień przydzielonych bezpłatnie w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., w tym z NER	4 402 755 035
c) całkowita liczba uprawnień sprzedanych na aukcji w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., w tym na wczesnych aukcjach	3 725 458 000
d) liczba uprawnień zmonetyzowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny do celów programu NER300	300 000 000
e) uprawnienia do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowane przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2017 r.	419 338 468
Ogółem (podaż)	10 597 092 329
Zapotrzebowanie	
a) tony zweryfikowanych emisji z instalacji w ramach EU ETS w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.	8 942 239 207
b) liczba uprawnień anulowanych na podstawie art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE do dnia 31 grudnia 2017 r.	278 524
Ogółem (zapotrzebowanie)	8 942 517 731

⁽¹⁾ Jeśli chodzi o zweryfikowane emisje za okres 2008–2012 – zob. wyjaśnienia dotyczące całkowitej liczby zdeponowanych uprawnień (pkt 3.1).

⁽²⁾ Całkowita ilość zweryfikowanych emisji opiera się na wyciągu z EUTL z dnia 1 kwietnia 2018 r. i obejmuje zweryfikowane emisje zgłoszone do dnia 31 marca 2018 r. Nie ujęto w niej zatem emisji zgłoszonych po tej dacie.

Zasoby rezerwy stabilności rynkowej	
Liczba uprawnień w rezerwie	0
<hr/>	
Całkowita liczba uprawnień w obiegu	1 654 574 598
